

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri post. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v torek, dne 8. maja 1934.

Štev. 52.

Enotnost jugoslovanskih trgovcev

Je že v tradiciji slovenskega trgovstva, da je bilo vedno za vsako akcijo in za vsako prizadevanje, ki je moglo utrditi stanovsko zavest slovenskega in tudi jugoslovanskega trgovstva. Kajti v težkem boju s privilegiranimi konkurenti, je slovensko trgovstvo takoj spoznalo, da je njegova rešitev le v solidarnosti. Zato so tudi takoj v začetku organizacije slovenskega trgovstva imele popoln uspeh in zato so slovenski trgovci, operti na svoje organizacije šli od uspeha do uspeha.

Ze kmalu po vojni pa se je izkazalo, da samo solidarnost slovenskega trgovstva ne zadostuje in da more trgovstvo uspešno braniti svoje interese le, če je vse jugoslovansko trgovstvo združeno v eni enotni organizaciji. Tem bolj pa se je ta resnica pokazala v času krize, ki je trgovski stan pritiskala v tej meri, ko niti en drug stan v državi. A že je bila nevarnost, da bodo skušali nekateri prevaliti glavno pezo krize na trgovstvo, ker se je začela že pojavljati strupena animoznost proti trgovstvu, kakor da bi bilo ono krivo vse druginje in kakor da bi za svoj obstoj obupno boreči se trgovci bil kriv vse nesreče.

Iz te animoznosti proti trgovstvu se je rodil oni famozni predlog o pobijanju druginje, ki je hotel kar oficialno postaviti trgovca na sramotni oder povzročitelja druginje. Ne karteli, ne trusti, ne veliki špekulanti, ne notorični izkoriščevalci ljudske bede ne bi bili krivi po tem zakonskem načrtu, temveč edinole trgovci. Naravno je, da je takrat zavržalo med trgovstvom in da je to nastopilo s tako odločnim protestom proti temu zakonskemu načrtu, da je ta moral pasti. Toda tudi še tako odločni protesti ne bi zalegli, če bi protestirala vsaka trgovska organizacija le za sebe. Skupna nevarnost pa je tedaj prvič združila vse trgovce Jugoslavije v skupnem protestu in ta skupni protest je bil šele tako močan, da je bila zmaga tudi dosežena.

Prva skupna akcija jugoslovanskega trgovstva pa je kmalu nato rodila tudi drugo. Ko so bili objavljeni znani davčni predlogi in ko se je z njimi hotela določiti minimalna pridobitina na podlagi stanovanjskih najemnin v višini, da bi takoj morali skoraj vsi trgovci zapreti svoje prodajalne, takrat je skupna nevarnost že ustvarjeno skupnost poglobila, utrdila in jo dovedla do novih pozitivnih uspehov. Pod silo tega skupnega nastopa so morali tudi davčni predlogi dobiti drugo obliko in tako je solidarnost jugoslovanskega trgovstva že praznovala svojo veliko drugo zmago.

Nepozaben ostane vtis, ki ga je napravila ta solidarnost jugoslovanskega trgovstva na vso javnost. Oni 7. februar, ko je beograjsko trgovstvo in z njim ves beograjski gospodarski svet v nad vse učinkovito demonstracijo nastopil za svoje pravice, ostane v zgodovini jugoslovanskega trgovstva za vedno zapisan kot svetel dogodek.

Kadar pa je solidarnost že doživela te uspehe, tedaj pa je tudi le naravno, da so voditelji trgovstva poskrbeli, da ta solidarnost ne bo le trenutna pridobitev, temveč trajna, ki za vedno združuje vrste jugoslovanskega trgovstva v enotni organizaciji. In takoj se je šlo s polno paro v to smer na delo. Po vseh banovinah, kjer še niso obstojale zveze trgovskih združenj, so se te ali ustanovile, ali pa izvedle vsaj vse potrebne priprave za njih ustanovitev. Ob enem pa se je začela akcija za združitve vseh teh zvez v eni centrali, da bo vsa volja jugoslovanskega trgovstva enotno usmerjena, da bodo vsi sklepi trgovskih organizacij slišni po vsej državi in da bo vedno branila trgovske interese krepka in nepremagljiva falanga četrtmilijona jugoslovanskega trgovstva.

V Skoplju bo na kongresu trgovskih

združenj iz vse države postavljena ta falanga, v Skoplju bo pred vso jugoslovansko javnostjo manifestirana solidarnost jugoslovanskega trgovstva. Enotnost jugoslovanskega trgovstva, ki je bila doslej le cilj, postane v Skoplju resnica.

In pri tem ustvarjanju enotne organiza-

Slovenija zahteva zvezo z morjem

Potrebna je železniška in avtomobilska zveza — 80 milijonov izgubimo na leto, ker gre železniški promet čez tuja pristanišča

Z velikim manifestacijskim zborovanjem za zvezo Slovenije z morjem se je zaključil jadranski teden, ki je s tem dosegel za vse gospodarstvo važen in pomemben praktičen uspeh, kakor je po pravici naglasil podban dr. Pirkmajer.

Veliko manifestacijsko zborovanje pred univerzo je dokazalo, da je vsa Slovenija popolnoma enotna v zahtevi po zvezi Slovenije z morjem, konferenca zastopnikov gospodarstva iz Savske in Dravske banovine pa je dokazala, da je to zvezo tudi mogoče takoj uresničiti in da je tudi finančno vprašanje rešljivo. Denar je tu, če ne v enem, pa v drugem žepu, je z vso utemeljenostjo dejal zbornični predsednik Ivan Jelačin. Poseben pomen pa zasluži konferenca gospodarskih krogov, ker je bila sijajna manifestacija popolne edinosti vse Savske in Dravske banovine, da treba kar pričetiti z gradnjo železnice. Nobenega spora ni več glede nove trase, nobenega nesoglasja v kakšnem drugem vprašanju, kakor je naglašala cela vrsta govornikov z županom iz Sušaka Ružičem ter gen. tajnikom zagrebške zbornice dr. Cuvajem na čelu. To prago moramo takoj pričetiti graditi, ker mečemo vsako leto 80 milijonov v morje, ker vsled pomanjkanja dobre zveze mora iti promet iz Dravske banovine v tuja, mesto v naša pristanišča. Pri tem pa milijonske izgube iz tujkega prometa niso niti vštete.

Konferenca gospodarskih krogov je bila sijajna in pomembna tako po številni udeležbi najodličnejših gospodarskih zastopnikov iz Savske in Dravske banovine, posebno tehtna pa po vsebini svojih silnih argumentov, da ni mogoče po teh argumentih reči nič drugega, ko železniška zveza Slovenije z morjem je nujnost, že z zakonom priznana nujnost in škodljive gospodarstva, a tudi državnega napredka je, kdor ne bi delal na to, da čim prej dobimo zvezo z morjem. Potrebno je, da že enkrat prodre v naši gospodarski in državni politiki jadranska orientacija, kakor je ob splošnem odobravanju naglasil ban dr. Drago Marušič.

Zakaj mora dobiti Slovenija zvezo z morjem?

Na to vprašanje je konferenca gospodarskih krogov odgovorila naravnost s prepričujočo silo. Zato objavljamo glavne misli, ki so jih na konferenci izrekli posamezni govorniki.

Uvodni govor je imel sušaški župan Ružič, ki je med drugim dejal:

Prometna politika Avstrije je bila orientirana na Trst in Reko, jugoslovanska pa se mora orientirati na jadranska pristanišča Sušak, Split, Šibenik in Gruž. Dravska banovina je še vedno navezana na tržaško luko in zato se vrši izvoz iz Slovenije pod tujim nadzorstvom. Nadaljnja posledica tega je, da izgubi naše gospodarstvo in delavstvo na leto 80 milijonov Din.

Vprašanje železnice iz Kočevja na Vrbovsko ni več le interno vprašanje Dravske in Savske banovine, temveč je že državno vprašanje. Žalostno je, da pri tolikem številu dobrih domačih pristanišč mora ostajati naše delavstvo brez zaslужka, dočim dajemo delo tujim delavcem. Dokler ni zgrajena zahtevana železnica, je tudi nemogoče, da bi pritegnili tranzitni promet.

Pomanjkanje dobre železniške zveze je tudi silna škoda za naš turistični promet.

cije jugoslovanskega trgovstva ima slovensko trgovstvo vodilno vlogo in posebne zašuge. Zopet je enkrat pokazalo slovensko trgovstvo, da je zvesto svoji lepi tradiciji in da v stanovski zavednosti slej ko prej prednjači. V čast mu bodi izrečeno to priznanje.

Iz Ljubljane na Sušak se pride čez italijansko ozemlje v treh in pol urah, čez naše ozemlje pa po 11 urah. Proga iz Ljubljane čez Zagreb znaša danes 371 km, čez Karlovec 338, čez italijansko ozemlje pa 138. Z novo železnico na Vrbovsko pa bi se zveza Ljubljana—Sušak skrajšala na 184 km. Nova železnica pa bi bila poleg tega tudi rentabilna.

Nato je podal župan Ružič obširen historiat boja za novo železnico. Poudaril je, da je boj za novo traso že dokončno končan in da je tudi že odobren podrobni načrt proge, ki ga je izdelala tvrdka Dukić. Nova železnica Kočevje—Vrbovsko je bila uzakonjena že z Blairvim posojilom leta 1923 in pozneje v finančnem zakonu 1927. Naša država je v zadnjem času angažirala znatne vsote za gradnjo novih železnic, ki so sicer potrebne, ki pa niti zdaleka nimajo tega pomena, kakor ga ima zahtevana železniška zveza z morjem. V naši državni politiki se še vedno kaže pomanjkanje jadranske orientacije in naše žito se še vedno pretovarja v Brajli, dočim nimajo naši delavci v pristaniščih dela. Vse naše primorje je pasivno, a moglo bi biti visoko aktivno. Morje je pogoj našega blagostanja in tega se moramo zavedati in zato je železniška zveza Slovenije z morjem nujnost.

Ban dr. Marušič pozdravlja konferenco in pravi, da ta nima namena, da bi koga prepričevala, temveč da je njen namen samo ta, da znova poudari enodušnost vsega prebivalstva v zahtevi po železniški zvezi z morjem.

Predsednik Zbornice za TOI Ivan Jelačin: Ni več na dnevnem redu vprašanje o trasah, temveč samo vprašanje, kako načrt čim prej izvesti. V gospodarstvu veljajo le hladni računi. In ti silijo naše uvoznike in izvoznike, da se morajo posluževati tržaške luke. Zveza z morjem nam je bila obljubljena že večkrat, toda ostalo je le pri besedah. Ko je deputacija akcijskega odbora po sušaški konferenci l. 1930 intervenirala pri ministrskem predsedniku Živkoviću, je ta dejal, da so denar za kočevsko železnico porabile prejšnje vlade. Nujno je, da se prične graditi transverzalna železnica Št. Janž—Sevnica. Žalostno je, da se ta samo 12 km dolga proga že ni zgradila, tem bolj, ker so bili potrebni krediti že dovoljeni. Ne more veljati izgovor, da ni denarja. Denar je tu, če ne v enem, pa v drugem žepu. Prav tako pa je tudi potrebna moderna avtomobilska cesta na Sušak. Kakor je poskrbljeno za vstop v državo z juga čez Solun, tako mora biti tudi poskrbljeno za vstop v državo s severa. Zveza Slovenije z morjem je zato neodložljiva nujnost.

V imenu Jadranske straže se v polnem obsegu pridružuje akciji za železniško zvezo z morjem pomočnik bana dr. Pirkmajer.

Za zadržanega trgovskega ministra dr. Demetrovića, ki se pridružuje akciji za zahtevano zvezo, govori inšpektor Krajač. Po dolžini morske obale je Jugoslavija med evropskimi državami že na šestem mestu. Zato je velikopotezna pomorsko-trgovinska politika za Jugoslavijo neobhodno potrebna. Tej politiki je treba prilagoditi tudi tarifno politiko. Podpirati je treba našo trgovinsko mornarico, da bo mogla vzdržati konkurenco z visoko subvencionirano tujo mornarico. Najboljša subvencija pa bi bila železniška zveza z našimi pristanišči.

V imenu Saveza industrijev Savske banovine se pridružuje akciji podpredsednik

Jakil, ki opozarja tudi na potrebo zveze Št. Janž—Sevnica.

Gen. tajnik zagrebške zbornice dr. Cuvaj poudarja, da je zagrebško gospodarstvo prav tako zainteresirano na tej progi. Opozarja na težko gospodarsko škodo, ki jo trpi vsa država, ker ni dobre železniške zveze s Sušakom.

Za Zavod za pospeševanje zunanje trgovine govori Viktor Cerić, ki opozarja, da se naš izvoz vedno bolj orientira proti zapadu in bližnjemu vzhodu. Zato se mora tudi naša prometna politika usmeriti na morje.

O nujnosti železniške zveze Slovenije z morjem govore nato v imenu Narodne obrane glavni urednik »Jugoslovanskega Lloyd« Malinar, senator Kukuljević, župan Bakra Antić, predsednik združenja trgovcev za Sušak in Bakar Bačić, senator dr. Rožić in v imenu inž. zbornice inž. Pirkmajer.

Finančno plat proge pa pojasni gen. ravnatelj »Rud in kovine« ban. svetnik Evgen Lovšin. Železniška proga Kočevje—Sušak ter potrebne investicije v sušaškem pristanišču bi veljale okoli 350 do 400 milijonov, proga sama pa okoli 250 milijonov. Od te vsote bi ostalo okoli 220 milijonov doma (med drugim: 3 do 4 milijone za zemljišča, okrog 50 milijonov za stavbni les, okoli 140 milijonov pa bi znašale delavske mezde). Vprašanje brezposelnosti bi bilo na mah rešeno. Pridružuje se mnenju predsednika Jelačina, da je tu možnost financiranja proge in omenja, da je bil samo Pokojniški zavod pripravljen dati na razpologo 40 milijonov Din. Zato pa mora vse delo iti sedaj za tem, kako se dobe potrebna finančna sredstva.

Nato so govorili še inž. Župančič, zastopnik zagrebške obrtniške zbornice Japundžić, inž. Hribar, zastopnik vrbovskega okraja ban. svet. Maljavac in dr. Koc. Nato je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, da se uvrsti železniška zveza Slovenije z morjem med ona dela, ki se imajo izvesti v prvi vrsti in da se takoj ukrene vse potrebno za financiranje proge. Nato je bil izvoljen akcijski odbor, čigar predsednik je sušaški župan Ružič, podpredsednik pa ljubljanski župan dr. Puc, prvi tajnik Viktor Cerić, drugi tajnik dr. Koc, v odboru pa so vsi najbolj vidni zastopniki gospodarstva iz Dravske in Savske banovine.

Ob koncu zborovanja sta se spominjala župan Ružič in predsednik Jelačin še za slug pok. Antona Lušina za zahtevano železnico in so v njegov spomin zaklicali vsi zborovalci iskren trikratni: »Slava!»

Železniška zveza Slovenije z morjem je prva zahteva vsega našega gospodarstva in ne bo prej odstavljena z dnevnega reda, dokler ne bo uresničena!

Konferenca zastopnikov lesne industrije v Beogradu

V veliki dvorani industrijske zbornice v Beogradu je bila v nedeljo konferenca zastopnikov lesne industrije sovjetske Rusije, Rumunije, Avstrije in Jugoslavije. Slovensko lesno industrijo so zastopali inž. Milan Lenarčič, inž. Rudež in tajnik Danilo Gorjup. Na konferenci je bila sklenjena ta resolucija:

Na konferenci z dne 6. maja v Beogradu zbrani delegati glavnih interesentov za italijanski lesni trg, in sicer: Avstrije, Rumunije, Jugoslavije in tvrdke Feltrinelli, kot glavne zastopnice za sovjetski les v Italiji, so soglasno sklenili, da ohranijo sedanje izvozne cene za les (neocarinijske) za italijanski trg kljub njih rastoči tendenci zankrat neizpremenjene, da se ne bi še bolj obremenila potrošnja, ki je že itak težko zadeta vsled povišanja uvoznih carin, ki so bile uvedene dne 23. aprila 1934. V cilju pravilne uporabe dogovorjenih cen so sprejeti istovetni predpisi o sortiranju lesa pod medsebojno kontrolo. Z več strani predlagano povišanje cen v sorazmerju s svetovnimi cenami je bilo odloženo na kasnejši rok.

Čas je zlato - za kar se pa birokratizem ne zmeni

Nujno potrebno bi bilo, da bi državna uprava poslala na vse državljane vprašalno polo z enim ednim vprašanjem: Koliko ste po nepotrebnem izgubili časa v državnih in samoupravnih uradih? Če bi vsi državljani odgovorili na to vprašanje, potem bi dobili naravnost velikansko vsoto o vseh teh brezštevilnih urah, ki so jih napravili državljani z nepotrebnim čakanjem. Upravna oblast pa bi tudi videla, s kakšno neverjetno lahkomišljenostjo in ravnodušnostjo puščajo nekateri zaposlene ljudi čakati ure in ure.

Dostikrat je tako, da se vse stranke povabijo na urad za isto uro. Tisti, ki pride prvi na vrsto, opravi hitro, gorje pa onemu, ki pride na vrsto poslednji. Ta čaka ves dopoldne in potem še ne pride na vrsto. Postaja že pregovor, da pomeni vsako povabilo na urad izgubljen dopoldan. Ali res ni mogoče urediti tako, da se stranke po telefonu opozore, kdaj pridejo verjetno na vrsto, ali res ni mogoče, da se stranke povabijo na urad tako, da izgube čim manj časa?

Mislino si polno zaposlenega človeka, ki ima par dni zaporedoma opravka na uradih. Ta si lahko kar pokliče namestnika v podjetje, ker bo vse te dni, ko bo hodil v urade, za svoje podjetje izgubljen. Kdo mu naj povrne škodo, ki jo ima vsled nepotrebnosti izgubljenega časa!

Dostikrat pride kdo v urad zaradi čisto malenkostne zadeve, ki je rešena v eni minuti. Pred njim pa je stranka z zelo zamotano zadevo, ki ni opravljena tudi v par urah. Ves ta čas mora stranka z malenkostno zadevo čakati, zapravljati denar in si kvariti živce. Ali ni mogoče urediti tako, da bi se vse te malenkostne zadeve reševale v posebnem oddelku, pri posebnem okencu, zamotane pa zopet v drugem.

Silno mnogo izgube ljudje tudi časa, ker je urad. poslovanje tako komplicirano, da navaden človek ne zna pravilno izpolniti skoraj nobenega formularja. Kaj res ni mogoče vse te formularje poenostaviti in jih napraviti tako jasne, da si ne bo treba nikomur beliti glave z vprašanjem, kaj se od njega prav za prav zahteva.

In te težave preden človek najde uradnika, ki rešuje njegovo zadevo. V veži manjkajo navadno jasne orientacijske table, da bi človek takoj vedel, kje mora biti urad, ki ga išče. Dostikrat pride človek potem na hodnik, kjer ne vidi nič drugega, ko na vsakih vratih drugo ime. Na katera vrata naj potrkaja? Kolikokrat se pripeti, da potrkaja na napačna in da se ga sprejme kot tepca, ki se ne zna prav obrniti! Ali je res tako težko, da bi bile v vsaki uradu jasne orientacijske table in da bi

se strankam olajšalo najti sobo, v kateri je uradnik z njih zadevo.

Imenovanje uradov je dostikrat nova težava. Včasih mora človek prečitati ves seznam, da najde to, kar išče. Išče kakšen urad v seznamu in ga po dolgem iskanju najde pod geslom: Višje. Drugič ga odkrije pod geslom: Kraljevi itd. In vendar je vedno le ena beseda za vsak urad najbolj jasna in znana odznaka.

Prednost vseh birokratizmov na svetu je, da se prav nič ne menijo za to, če izgublja stranka po nepotrebnem čas ali pa ne. Že v naravi birokratizma je, da vidi le sebe na svetu in da mu je vse drugo deveta briga. Prav tako je že staro znana posebnost birokratizma, da je v nekatere svoje navade kar zaljubljen in da ustvarja razlike v imenovanju, pojmovanju in klasificiranju, kjer sploh ni nobenih razlik. Pa vse te smešne posebnosti birokratizma javnosti sploh ne bi zanimale, če ne bi bile vzrok, da sto in stotisoči izgubljajo po nepotrebnem svoj čas in s tem tudi svoj zaslužek. Zato je treba že enkrat pričeti energičen boj proti temu nepotrebnemu zapravljanju časa in če so mogoče oficijalne akcije za varčevanje denarja, naj bodo vsaj neoficijalne akcije proti izgubljanju časa, ker to pomeni tudi zapravljanje denarja.

Prav noben greh bi zato ne bil, če bi se tudi državni uradi ravnali po zgledu velikih zasebnih podjetij. Naj vstopi človek v največjo banko na svetu ali v največjo trgovsko hišo, ne bo čakal niti minute, da ga ne bi kdo poslal tja, kjer najde zaželeno. Zakaj ne bi bilo to mogoče tudi v državnih uradih. In še nekaj! Če se kdo zmoti, da potrkaja na napačna vrata, potem naj se smatra to za dokaz, da je bila oznaka pisarne na vratih nezadostna, ker ni na svetu stranke, ki bi nalašč potrkala na napačna vrata. In napis na vratih naj se potem takoj popravi.

Še mnogo bi bilo mogoče navesti, kako bi se lahko strankam bolje postreglo in s tem tudi pospešilo vse poslovanje, kar bi bilo tudi v korist uradom samim. Toda za začetek bi bili zadovoljni, če bi mogli pozdraviti vsaj prve poizkuse, da se gre strankam čim bolj na roko in da se nepotrebnosti čakanje po uradih omeji le za eno četrtino. Marsikdo bi bil potem obvarovan, da bi po nepotrebnem izgubil ves dopoldan.

Več ustrežljivosti strankam naj postane geslo vseh uradov, dočim naj birokratične posebnosti ostanejo strankam prihranjene in naj služijo le v zasebno veselje birokratom.

Opomin rumunskega diplomata

Tujim turistom nudijo naši kraji premalo ugodnosti

Te dni se je vrnil s svojega potovanja po Dalmaciji rumunski poslanik Guranescu. O vtisih s svojega potovanja je izjavil novinarjem med drugim to-le:

»Korčula, glavni cilj mojega potovanja, je bila za mene odkritje. Prvič sem potoval ob jugoslovanski obali Jadrana in začudil sem se, s kakšno ravnodušnostjo dopuščate, da izginjajo biseri Jadrana pod zobom časa. Korčula je eden takšnih starih divnih draguljev. Obdana od visokega morja in najbolj nedostopna neprijateljskim ladjam, je bila najbolj močno zaščitena in je zato ohranila vse lepote svojega starinstva. Danes pa se ljudje za te lepote ne brigajo in puste, da propadajo. Nihče ne ohranjuje teh okusnih palač in jih ne obnavlja. Na teh čarobnih otokih s parfumom davnih časov ni vode niti pogojev za premožnejšega turista. Dubrovnik je prav tak El Dorado. Pot od Kotora na Cetinje je edinstvena na svetu. Moglo bi se reči: Lovčen: pokrajina na mesecu. Impozanten, nečloveški Kras, brez trave! Vendar pa moram reči tudi to, da poleg vseh teh lepot, poleg razkošnih barv Jadrana, poleg elegantnih parnikov z ameriško udobnostjo in izvrstno kuhinjo z zelo stilizirano postrežbo, je vse polno vzrokov, vsled katerih se bo potnik le težko odločil, da še enkrat obišče te lepe kraje. Poizkusil bom prijateljsko povedati vam razloge:

1. Slabe zveze. Iz Beograda se silno težko pride do Splita, a kaj šele do Dubrovnika. Potnik mora potovati 20 ur po najslabši železnici v državi, po liški. Tračnice so slabo postavljene, spalni vagoni pa, ki

vožijo na tej progi, bi morali že davno iti v pokoj. So poleg tega najstarejšega tipa spalnih vozov. Naravno je, da takšni vozovi potnika popolnoma izžrpajo, preden pride do cilja. Boljši turist teh vozov in te slabe vožnje nikdar ne pozabi. Zakaj jih še trpite?

2. V Splitu ni dobrega hotela. To je jasna škoda za čudežno Dioklecianovo mesto.

3. Pa tudi v Dubrovniku ste v nevarnosti, če si niste pravočasno rezervirali sobo v hotelu »Imperial«, da se vaše bivanje spremeni v muko. V mestu Svetega Vlaha nisem našel niti ene trgovine s starinami, niti dobro opremljene modne trgovine. Vidi se, da je bil dosedaj Dubrovnik privlačen le za revnega turista. To pa je škoda, ker zasluži Dubrovnik kozmopolitsko publiko z najbolj široko roko.

Potrebno je, da me razumete. Govorim kot človek, ki se je nad vse navdušil za Jadran in ki Vam hoče povedati samo svoje izkušnje, kako bi mogli privabiti v deželo čim več bogatih tujcev. Kako velika je turistična bodočnost Jugoslavije, če le hočete!

Ali je treba še kaj dodati tem besedam prijateljskega diplomata?

V roke nam je položeno bogastvo, a mi ga ne znamo izrabljati. Kako dolgo bomo še zapravljali darove, ki nam jih je dala narava?

Adria prašek je boljši

1.500 milijonov dolarjev za stanovanjske hiše

Predsednik Roosevelt je sporočil senatu, da namerava pričeti veliko akcijo za gradnjo novih hiš. Vlada bo izdala za gradnjo novih hiš eno milijardo in pol dolarjev. Na ta način bo omogočeno vsakemu delavcu, da pride do svoje hiše, obenem pa bo nad vse oživljena gradbena delavnost. Kredit za zidanje nove hiše se bo dovolil vsakemu, ki hoče zidati novo hišo ali povečati staro. Posojila se bodo dovoljevala na skrajno nizke obresti.

Bilo bi dobro, če bi se tudi pri nas začela podobna akcija. Posebno v večjih mestih žive nekateri ljudje naravnost v brlogih, za katere plačujejo visoke najemnine. Za te najemnine bi bilo mogoče sezidati vsem tem ljudem nove hiše. Na ta način se ne bi samo nad vse povečala gradbena delavnost, temveč bi se tudi higienske in moralne razmere zboljšale. Od oživljene gradbene delavnosti pa bi se povečali tudi državni dohodki. Zato naj se prične tudi pri nas podobna akcija in pomagano bo vsem, državi in brezposelnim, najbolj pa revnim in izkoriščanim najemnikom.

Adria prašek je boljši

Grška razstava v Ljubljani

V Ljubljano sta prispela generalni direktor solunskega velesejma in generalni konzul Grčije v Zagrebu, da uredita vse potrebno za prireditve grške razstave v okviru letošnjega spomladanskega velesejma. V spremstvu predsednika Zbornice Ivana Jelačina in direktorja velesejma dr. Dularja sta si gosta ogledala ljubljanski velesejem, kjer so prostori za grško razstavo že pripravljeni. Z odkazanimi prostori in z vsemi pripravami sta bila gosta zelo zadovoljna.

Umetna razstava na vzhodnem sejmu v Bariju

Uprava vzhodnega sejma je sklenila, da organizira za prihodnjo V. manifestacijo, ki bo otvorjena osebno od Nj. Eks. g. Benita Mussolinija, veliko razstavo umetnih del.

Na prejšnjih manifestacijah so dosegli proizvodi italijanskih umetnih del višek popolnosti in lepote. Na prihodnjem V. sejmu ne sme vsled tega izostati nova razstava teh priznanih umetnikov.

Glavni del paviljona bo rezerviran za umetna dela, kakor so to umetnost ureditve in razvrstitve, izdelki iz čipk in umetnine ročnega tkanja, umetnine v kožnih rezbarijah in v tolčenem železu. V kolikor bo prostora, se sprejmejo tudi druga umetna dela vseh vrst.

Mednarodni obiskovalec bo imel priliko, da se v vsakem pogledu prepriča, koliko in kaj more doseči sposobnost in dober okus spretnih umetnih delavcev.

Po posebnem sporazumu med vzhodnim velesejmom in združenjem obrtnikov je določena izjemna cena v višini 50 lir za 1 kvadratni meter za vse razstavljalce, ki so redni člani teh združenj.

Razstava bo nameščena v svojem paviljonu. Zaradi prijav in vseh morebitnih vprašanj, oziroma pojasnil se je obrniti na upravo razstave vzhodnega velesejma v Bariju.

Veliki dohodki Italije od tujkega prometa

Po podatkih poloficiozne rimske agenture je obiskalo Italijo:

l. 1933	1932	1931
2-5	1-9	2-2
12	9	11

Povprečno je znašal v prejšnjih letih izdatok vsakega tujca 175 lir, v zadnjih le 100 lir. Skupno je dal tujski promet Italiji v l. 1933 1.302, v l. 1932 1.000 in v l. 1931 1.381 milijonov lir.

Zunanja trgovina

Trgovinska pogajanja z Bolgarijo se prične ta teden, ker so vsa pripravljala dela končana. Bolgarska delegacija pride že začetkom tega tedna v Beograd.

Trije zastopniki velikih japonskih tvrdk so prišli v Beograd, da ustvarijo direktne trgovinske stike med Japonsko in Jugoslavijo.

Vrhovni svet zveze poljskih trgovcev je sklenil, da se ustanovi organizacija lesnih strokovnjakov, ki bo nadzorovala standardizacijo in sortiranje poljskega lesa.

Po svetu

Kemal paša obišče Beograd. Njegovemu sestanku z jugoslovanskim kraljem pripisujejo v vseh krogih največji pomen.

Vsa v zastavah je sprejela Sofija zunanjega ministra Jevtiča. Na ulicah je bilo do 10.000 ljudi, ki so iskreno pozdravljali zastopnika Jugoslavije. Sprejem na postaji je bil veličasten in je napravil na vse mogočen vtis.

Kralj Boris je sprejel ministra Jevtiča v avdienci, ki je trajala od 12 do 13.30.

Mušanov je v svojem pozdravnem govoru na banketu med drugim dejal, da trdno veruje, da bo ozračje medsebojnega spoštovanja omogočilo popoln sporazum med Jugoslavijo in Bolgarijo. V podobnem smislu je odgovoril tudi zunanji minister Jevtič.

Turški in italijanski listi pišejo, da ni izključeno, da Grčija izstopi iz balkanskega pakta. V tem primeru bi vstopila mesto nje Bolgarska. O tej možnosti se je baje že razpravljalo ob priliki zadnjega obiska Jevtiča v Ankari.

Rumunska vlada je znova v krizi. Rumunski kralj je začel posvetovanja z opozicijo in je pričakovati, da pride v kratkem do spremembe v vladi.

Vsled nezaupnice ministru Kosturkovu pride najbrže do krize v bolgarski vladi. Kriza pa bi izbruhnila šele po Jevtičevem odhodu iz Sofije.

Za konferenco Male antante v Bukarešti vlada veliko zanimanje v vseh diplomatskih krogih, zlasti pa v Rimu, ker je od stališča Male antante v mnogem odvisno, če je mogoče zblizanje med Francijo in Italijo.

Dr. Beneš je imel v Užhorodu velik govor, v katerem je odločno poudaril, da ostane Podkarpatska Rusija vedno pri Češkoslovaški, ker tvori zvezo med Rumunijo in Češkoslovaško. Podkarpatska Rusija pa dobi od Češkoslovaške kulturno avtonomijo.

Beneš je izjavil, da Češkoslovaška nikakor ne nasprotuje, da zavzame Italija v Podonavju njej odgovarjajoče mesto, vendar pa zahteva, da so pri tem interesi Male antante varovani.

Mala antanta bo v kratkem vpostavila diplomatske stike s sovjetsko Rusijo, kakor je izjavil dr. Beneš. Treba je le še urediti nekatera vprašanja med Rusijo in Rumunijo.

Tudi Mala antanta bo zahtevala za sebe stalno mesto v Svetu Društva narodov. Po mnenju dr. Beneša bi bilo najbolje, če bi se število stalnih mest pomnožilo od 16 na 18 in bi moglo biti tako vse skupine držav zastopane v Svetu.

Ob priliki obiska jugoslovanskih novinarjev v Nemčiji je ponovno prišlo do zelo pristranih izjav o potrebi poglobitve jugoslovansko-nemškega prijateljstva.

Italijanski parlament je sprejel zakon, po katerem se dovoli Albaniji brezobrestno posojilo v višini 10 milijonov zlatih frankov.

Novi angleški veleposlanik v Parizu je v svoji nastopni avdienci poudaril, da treba še naprej delati za utrditev angleško-francoskega sodelovanja, ker je prijateljstvo Anglije in Francije najbolj trdna garancija za mir.

Italijanski drž. podtajnik Suvich odpuštuje v začetku junija v Moskvo zaradi ureditve trgovinskih odnosov med Italijo in Rusijo.

Poljsko-ruska pogodba o nenapadanju in prijateljstvu je bila podaljšana za 10 let.

Maršal Petain obišče Varšavo in bo baje pri tej priliki izročil maršalu Pilsudskemu ukaz o njegovem imenovanju za francoskega maršala ter mu pri tej priliki tudi izročil odličja francoskega maršala.

Med Poljsko in Gdanskom je prišlo do ostrega spora, ki bi mogel poslabšati tudi nemško-poljske odnose. Neki poljski carinski uradnik je namreč bil napaden od narodnih socialistov, nakar je Poljska zaprla svoj carinski urad v Gdanskem, da je s tem vsak uvoz iz Gdanskega na Poljsko onemogočen. Hitlerjevci v Gdanskem odkrito groze, da se bo Gdansk priključil Nemčiji.

Tri-tedenski zapor je moral nastopiti knez Pless, ker je brez dovoljenja poljske oblasti zaposlil v svoji pivovarni tujega državljana. Tudi vsled tega so se nemško-poljski odnosi poslabšali, ker so Nemci upali, da bodo Poljaki knezu kazni odpuščali.

Za avstrijskega generalnega konzula v Trstu je imenovan dr. Steidle, bivši državni tajnik za propagando.

Nova knjiga o davkih

Izšla je mnogo pričakovana knjiga o davkih, ki jo je za praktično uporabo spisal znani finančni strokovnjak Sušec Stefan, načelnik fin. odd. banske uprave v p. Knjiga se imenuje: **Nashe finančno pravo** in so v njej zbrani in sistematično obdelani vsi sedaj veljavni davčni predpisi. Od splošnih navodil, pa do neposrednih in posrednih davkov je v tej knjigi zbrano vse, kar mora vedeti davkoplačevalec. Tudi prav vse takse so v knjigi navedene in razložene in tudi vse tarife v sodnem postopku. In kar je posebno mnogo vredno je to, da so v knjigi najnovejši predpisi, tudi že ti, ki so šele v aprilu stopili v veljavo.

Tako smo vendar enkrat dobili knjigo, v kateri je zbrano vse, kar mora vedeti davkoplačevalec, da brani svoje pravice in da se ve ravnanje v davčnih zadevah. V sedanjih preobitih davčnih predpisov je Sušecova knjiga naravnost uteha, ker prinaša jasnost v naše mnogo preveč komplicirane predpise.

Krasno opremljena, v jasnem in lepem jeziku napisana knjiga izpolnjuje nad vse občuteno vrzel in bo zato vsem davkoplačevalcem in vsem, ki se bavijo z davki, gotovo zelo dobrodošla.

Velja samo 100 Din.

O knjigi še spregovorimo.

Adria prasek je boljši

Taksiranje računov

Ker so se pojavila različna tolmačenja novih odredb taksnega zakona, je izdalo finančno ministrstvo ponovno s svojim razpisom z dne 16. aprila, št. 30.153/III 1934 navodila, kako se morajo ti predpisi tolmačiti. V tem razpisu se pravi:

»Da bi se mogla uporaba predpisa po tar. post. 34 taksne tarife, kakor tudi vse, kar je v zvezi s to uporabo, pravilno razumeti, dodaja davčni oddelek finančnega ministrstva k vsem svojim dosedanjim pojasnilom še naslednje:

1. Pod terjatvami in dobavami, ki se morajo v smislu tar. post. 34 pod 1, taksne tarife obremeniti s to takso, se razumejo vse terjatve in dobave, ki izhajajo iz poslovanja trgovcev, obrtnikov in industrialcev ko tudi ostalih obvezancev pridobnine, pa tudi neposredne kupnine iz roke v roko.

2. Plačilo takse iz tar. post. 34 taksne tarife pa ne podleže račun, note, poročila in podobni spisi o terjatvah in dobavah **monopolnih predmetov** in to samo v toliko, v kolikor se ta pisma nanašajo na te predmete.

3. V primerih, ko prejem blaga v fakturi ali podobnem pismu ni takoj potrjen in prav tako tudi ne izplačilo v skladu tehnične nemožnosti, izvirajoče iz notranje ureditve tega poslovanja, temveč se to izplačilo posebej potrjuje, ali je to izplačilo časovno v neposredni zvezi z nabavo, potem se za takšno potrdila o izplačilu ne plačuje taksa iz tar. post. 33 taksne tarife, temveč se smatra, kakor da je izplačilo v samem pismu o nabavi in izročitvi potrjeno.

Prav tako, če se blago ob nabavi in izročitvi po obstoječem običaju daje proti kasnejšemu plačilu ali če se ob tej priliki ne napravi posebna listina o narejenem dolgu, oziroma v skladu ne takoj plačanega blaga, potem naknadni sprejem izplačil takšnega blaga ne podleži plačilu takse po tar. post. 34 taksne tarife.

V primeru pa, da se daje blago na kredit oziroma na dolg, pa se ta kredit oziroma dolžniško razmerje zasnuje ali z zasebnim pismom ali s potrdilom nabavitelja, potem se za vsa naknadna potrdila o izplačilih po tako nastalih dolžniških odnosih mora plačati taksa po tar. post. 33 taksne tarife.

Pregled drž. dohodkov in izdatkov

Za mesec marec 1934

Izdatki državne uprave

	Po proračunu	dejanski izdatki v milijonih Din
vrhovna drž. uprava	12,6	8,7
pokojsnine	68,3	93,0
invalidnine	8,0	10,9
drž. dolgovi	98,5	152,5
pravosodje	29,8	33,0
prosveta	65,5	62,2
zun. zadeve	10,0	7,3
notranje zadeve	45,9	44,8
finance	25,2	23,0
vojaška in mornarica	166,6	124,7
gradbeno ministrstvo	13,7	10,9
promet	12,7	22,6
kmetijstvo	5,4	3,1
trg. in industrija	3,7	3,4
soc. pol. in nar. zdravje	12,6	10,3
telesna vzgoja	1,2	0,4
prorač. rezerv. krediti	2,0	0,09
skupno	582,4	611,5

Kakor se vidi iz teh števil, so tudi v marcu narasli izdatki za pokojnine mnogo čez mero, ki je določena po proračunu. Zelo so se dvignili tudi izdatki za drž. dolge. V splošnem so bili izdatki za 29,1 milijonov večji, kakor pa so bili proračunani.

Dohodki

	proračunani	doseženi v milijonih Din
splošni neposredni davki	113,3	82,2
posebni	31,0	39,3
zaostali davki	6,2	5,9
Posredni davki:		
trošarina	72,5	95,4
takse	102,5	72,5
carine	65,0	61,8
monopoli (višek dohodk.)	133,8	144,9
razni manjši dohodki	13,3	15,7
prosvetno ministrstvo	0,9	0,5
finančno ministrstvo	1,3	10,7
drž. železnice	14,1	10,4
rečna plovba	0,6	1,5
pošta	12,7	12,1
Poštna hranilnica	4,5	—
Drž. hip. banka	3,1	39,7
gozdovi	1,7	1,8
rudniki	5,2	0,1
skupno	582,4	565,2

Izdatki so torej presegli dohodek za 46,2 milijona. Od vseh prejetih dohodkov je bilo izdano drž. blagajni 506,8 milijonov,

oslanek pa je bil izročen deloma v aprilu, deloma pa je bil zadržan od podjetij za tekoče izdatke.

Izdatki drž. podjetij

(Prva številka pomeni proračunane, druga pa dejanske izdatke v milijonih Din.)

Prosvetno ministrstvo:

Drž. tiskarna v Beogradu 1,5; 1,4;
Drž. tiskarna v Sarajevu 0,46; 0,56.

Finančno ministrstvo:

Uprava drž. monopolov: 35,7; 24,7;
»Belje« in »Topolovac« 6,1; —;
Sladkorna tv. v Čukarici 3,0; 0,4.

Prometno ministrstvo:

Uprava železnice 167,7; 152,4.
rečna plovba 7,9; 6,1;
pošta 28,1; 26,6;
Poštna hranilnica 1,1; 20,8.

Kmetijsko ministrstvo: 4,6; 5,7.

Drž. hip. banka: 1,3; 1,1.
Gozdovi: 5,6; 5,9.

Rudniki: 19,4; 17,9.

Socialne in zdravstvene ustanove 4,4; 4,7.
Skupno 287,3; 268,8.

Dohodki drž. podjetij

Drž. tiskarna v Beogradu 2,4; 2,0;
Drž. tiskarna v Sarajevu 0,5; 0,4;
Uprava drž. monopolov 35,7; 24,7;
»Belje« in »Topolovac« 7,1; —;
Sladkorna tvornica v Čukarici 3,4; 12,1;
Železnice 181,9; 162,9;
rečna plovba 8,5; 7,6;
pošta 40,8; 38,8;
Poštna hranilnica 5,6; 17,1;
Kmetijsko ministrstvo 4,6; 5,7;
Drž. hip. banka 4,5; 40,8;
Gozdovi 7,4; 7,8;
Rudniki 24,6; 16,8;
Socialne in zdravstvene ustanove 4,4; 4,7.
Skupno: 331,9; 342,2.

Skupno so bili proračunani presežki dohodkov nad izdatki pri vseh drž. podjetjih na 44,6 milijonov Din, dejansko pa so znašali v marcu 73,4 milijonov. Od teh presežkov je prejela v marcu drž. blagajna 29,2 milijonov.

Vidi se, da je donosnost nekaterih drž. podjetij zelo majhna, nekatera pa so sploh deficitarna. Da vzdržuje država deficitne tiskarne, nikakor ni mogoče zagovarjati. Tudi od rudnikov in gozdov bi smeli pričakovati malo večjih dohodkov.

Žalostna kronika

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je izdalo to okrožnico No. 12. o otvorjenih in končanih konkurzi in prisilnih poravnah izven konkurza za čas od 21. IV. do 30. IV. 1934.

A. Otvorjeni konkurzi:*

Savska banovina: Karavla Josip, lastnik Gradjanske kavarne, Zagreb; Mervart Marija, tekstilna industrija M. Mervart k. d.; Samobor (konkurz se ne otvori v skladu z pomanjkanja imovine); Spitzer Regina, Zagreb, Kurelova ul. 1.

Drinska banovina: Papić Djordje pok. Mate, Brčko.

Zetska banovina: Stefanović Petar, kavarar, Kosovska Mitrovica; Todosijević pok. zapuščina, kavarar, Novi Pazar.

Moravska banovina: Parlić Sazda i Milan, Vučitrn.

Vardarska banovina: Aladžem Č. Isak, trg., Skoplje.

Beograd, Zemun, Pančevo: Rusko-slovenska banka a. d., Beograd, Terazije 37.

B. Razglašene prisilne poravnave:

Savska banovina: Florschütz Srečko, pooblaščen gradbenik, Zagreb, Ulica 23. listopada 1847., št. 3; »Konzum« veletrgovina z mešanim blagom in alkoholnimi pijačami, Karlovac; Selzer i Rank, Osijek III., Vladović Stana, Zagreb, Zajčeva ul. 11.

Vrbaska banovina: Bišević Alija, Bihać.
Zetska banovina: Popović Petar, trg., Berane.

Dunavska banovina: Lorenc Leopold, mlinar, Jakuba.

C. Končana konkurzna postopanja:

Savska banovina: Braun Josip, trg. s suknom in krojaškimi potrebščinami, Zagreb; Sabolić Gjuro, Imbriovac srez Ludbreg; Šakić Ljubomir, trg., Udbina.

Primorska banovina: Magaš Nikola pok. Ante, trg., Vinjerac.

Drinska banovina: Glavaški Borivoj, klobučar, Sremska Mitrovica; Jakovljević Mladen, krojaški mojster, Vukovar.

Dunavska banovina: Krajcar Karlo in soproga, Senta; Milošević Milan, bivši trg., Vojka; Vrbaški i Tamodžić, Mol.

Moravska banovina: Arsić Obrad, D. Konjuša; Blagojević Vučko, Djakus; Čirić Dragoslav, Pirot; Madić Dušan, Pirot.

Beograd, Zemun, Pančevo: Semo L. Riko, trg., Beograd.

* Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti. Vsi podrobnejši podatki v tajništvu društva.

Ker tiskarne na Vnebohod ne delajo, izide prihodnja številka »Trgovskega lista« šele v soboto, dne 12. maja.

Dobava-prodaja

Strojni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 11. maja ponudbe o dobavi 300 kg železa za avtogeno varenje; do 14. maja pa o dobavi 100 kg klobučevine v ploščah in 3 brusnih kamnov. — (Pogoji so na vpogled pri oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 16. maja ponudbe o dobavi 750 m³ jamskega lesa. —

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 17. maja ponudbe o dobavi 1 trofaznega transformatorja. —

Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 15. maja ponudbe o dobavi raznih aparatov. —

Pravica kopanja barita v triletni zakup se odda potom pismene licitacije dne 22. maja pri kr. direkciji šum v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji.)

Dne 19. maja bo pri Direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu ofertna licitacija glede vzidave 4 parnih kotlov za Direkcijo drž. rudnika v Zenici. (Oglas, načrti in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Dne 11. maja bo pri ekonomskem oddelku generalne direkcije drž. železnice v Beogradu ofertna licitacija za dobavo 100 tisoč kg cina; dne 25. maja za dobavo 180 tisoč kg surovega železa; dne 26. maja pa za dobavo 430.000 kg surovega železa. — (Oglaš so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri pomožni blagajni finančnega oddelka te direkcije.)

Dne 19. maja bo pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za dobavo 450.000 kg portland-cementa. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri inženjerskem oddelku te komande.)

Prodaja drv. Pri šumski upravi v Prnjavoru bo dne 25. maja pismena ofertna licitacija za prodajo okoli 5000 m³ bukavih drv na panju. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrolji in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perile

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Seleburova ul. 8.

Telefon št. 22-72.

OUZD v aprilu 1934

Število članov 47.152 moških (+ 1309), 30.223 žensk (+ 1896), skupaj 77.375 (+ 3205); število bolnikov 1110 moških (+ 246), 871 žensk (+ 223), skupaj 1981 (+ 469); povprečna dnevna zavarovana mezda za moške Din 25-56 (— 0-85), za ženske Din 18-19 (— 0-08), povprečno Din 22-68 (— 0-62), celotna dnevna zavarovana mezda: za moške Din 1.205.082-40 (— 5432-40), za ženske pa 549.966- (— 32.164-40), skupaj Din 1.755.048-40 (+ 26.732-).

Konjunkturna zaposlenost delavstva se je v aprilu 1934 precej zboljšala. Napram aprilu 1933 izkazuje OUZD prirast 3205 zavarovancev, i. s. 1309 moških in 1896 ženskih delavcev.

Tudi sezijska zaposlenost delavstva izkazuje precejšnje izboljšanje. Od marca 1934 do aprila 1934 je prirastlo 2891 moških in 378 ženskih članov. Predvsem gre to izboljšanje zaposlenosti na račun gradbene industrije, ki je izrazilo sezijskega značaja.

Povprečna dnevna zavarovana mezda, katera odgovarja približno fiktivnemu dnevnemu zaslužku povprečnega delavca, je v aprilu 1934 zopet nekoliko popustila, i. s. pri moških za Din 0-85, pri ženskah pa samo za Din 0-08.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Gospodarski razvoj Jugoslavija v številkah

Po uradnih podatkih se kaže gospodar-
ski razvoj Jugoslavije v številkah takole:

Trgovinska bilanca:

	Izvoz	Uvoz	Razlika
	v milijonih Din		
1928	6.444'6	7.835'3	-1.390'6
1929	7.921'7	7.594'7	+ 326'9
1930	6.780'0	6.960'1	- 180'0
1931	4.800'9	4.800'2	+ 0'6
1932	3.055'5	2.859'6	+ 195'9
1933	3.377'8	2.882'5	+ 495'3
1934	835'7	817'7	+ 17'9

(prvi 3 meseci)

Državni proračuni

leto	v milijonih Din
1926/1927	12.504'0
1927/1928	11.477'6
1928/1929	11.580'1
1929/1930	12.464'4
1930/1931	13.348'0
1931/1932	13.210'3
1932/1933	11.323'2
1933/1934	10.438'3
1934/1935	10.171'3

Donos žitaric

	1930	1931	1932	1933
	v tisočih metrskih stotov			
Pšenica	21.861	26.886	14.545	26.285
ječmen	4.043	3.918	3.915	4.630
rž	1.987	1.933	2.115	2.458
ovs	2.849	2.647	2.692	3.710
koruza	34.645	32.033	47.929	36.027
napolica	423	447	451	555
krupnik	124	95	113	144
ajda	27	24	27	23
proso	294	160	325	199
riž	22	20	31	16

Donos industrijskih rastlin

	1930	1931	1932	1933
	v tisočih metrskih stotov			
Sladkorna repa	7.448	7.074	7.334	5.092
bombaž	4	2	3	2
lan za tkanine	103	98	106	99
lan za seme	13	7	8	9
konoplja				
za tkanine	330	219	212	278
za seme	20	10	9	15
oljnata repica	70	39	14	27
mak za seme	19	14	4	11
mak za sok	0'7	0'5	0'2	0'2
tobak	142	133	169	87
hmelj	17	15	8	14
cikorija	136	86	106	117

Proizvodnja vina

	hl	od 1 ha
1929	2.909.913	16'05
1930	4.016.121	21'88
1931	4.493.669	22'57
1932	4.387.138	22'88
1933	2.852.705	14'63

Število sadnih dreves

	1930	1931	1932	1933
	v milijonih			
Češpelj	44'7	39'3	38'5	38'4
jablan	7'1	7'0	7'0	7'1
hrušk	3'7	3'7	3'8	3'9
orehov	2'0	2'0	2'1	2'1
fig	0'8	0'8	0'8	0'9
kostanjev	0'6	0'6	0'7	0'7
oljk	4'2	4'5	4'6	4'6
drugi sad. dreves	5'4	4'8	4'4	4'4
vseh sadnih dreves	68'9	63'0	62'1	62'4

Številčno stanje živine

	1930	1931	1932	1933
	v milijonih			
Konj	1'16	1'16	1'15	1'18
mul	0'015	0'016	0'016	0'017
oslov	0'10	0'11	0'11	0'11
goved	3'81	3'87	3'81	3'87
bivolov	0'037	0'040	0'038	0'036
prešičev	2'92	3'13	2'86	2'65
ovc	7'95	8'42	8'51	8'60
koz	1'78	1'92	1'87	1'87
perutnine	18'82	19'01	19'46	19'78

Grčija povečuje žitno proizvodnjo

Avtarkično stremljenje je zajelo tudi Grčija. Sedaj se dela v Grčiji na tem, da se poveča agrarna proizvodnja. Že letos naj bi se posejalo za 15 % več pšenice, rži, ječmena in ovs. Na ta način bi mogla dati žitna letina skoraj 900.000 ton žita. V dveh letih bi mogla Grška, ki danes nvaža 250.000 do 300.000 ton žita, sama pridelati vse potrebno žito.

RAZNO

Mednarodna fotografska razstava je bila v soboto slovesno otvorjena v Ljubljani. Na razstavi so razstavili fotoamaterji iz 27 držav.

Velik mednarodni šahovski turnir se je začel v Budapešti. Na turnirju igrata tudi dr. Vidmar in Vasja Pirc.

Nad 2 milijona Din je poneveril pri zagrebški mestni blagajni blagajnik Ivan Šostarič, ki se je sedaj sam prijavil policiji.

Grški senat je odobril konvencijo o aviaciji med Grčijo in Jugoslavijo.

Anketna komisija zaradi Staviskijevih afer bo skoraj končala svoje delo, s katerim pa je javnost zelo nezadovoljna. Listi pišejo, da je edini uspeh komisije ta, da je še bolj kompromitirala parlamentarizem, dočim glavnih krivcev ni odkrila.

O Staviskijevem delu v Jugoslaviji je izpovedal aretirani njegov zagovornik le to, da je Staviski delal v Jugoslaviji skupno z (aretiranim) poslaneom Boierom.

V Staviskijevi aferi je prišlo do novih senzacij, ker je začel bivši Staviskijev tajnik pri zaslišanju obtoževati desničarske politike.

Velikansko afero so odkrili na carinarici v Pireju. Leta dolgo so uvažali trgovci s pomočjo carinskih uradnikov neocarinjeno blago v Grčijo. Zaprtih je veliko število carinskih uradnikov, v afero pa je vpletenih tudi 2000 trgovcev. Grška država je bila vsled teh poneverb oškodovana za več sto milijonov drahem.

Vojno v Arabiji je povzročila italijanska diplomacija, kakor pišejo listi. Ibn Saud je bil orientiran angleško, dočim je bil jemenski kralj pod italijanskim vplivom. V zadnjih bitkah je vojska Ibn Sauda ujela skoraj vse italijanske inštruktorje, ki so bili v jemenski vojski.

O celi vrsti bombnih atentatov poročajo z Dunaja. Človeških žrtev ti atentati sicer niso zahtevali, materialna škoda pa je precejšnja.

2000 bojnih aeroplanov se gradi v Ameriki na račun Nemčije.

Največji aeroplan bo opravljal zračni promet med Parizom in Londonom. Aeroplan ima mesta za 39 potnikov in 4 može posadke. V primeru vojne se spremeni v bombno letalo s 6 torpedi in za več ton bomb.

Veliko skladišče kavčuka je zgorelo v Brooklinu. Štirje delavci so zgoreli. Škoda znaša nad 4 milijone dolarjev.

Tržna poročila

Tržne cene v Celju dne 1. maja

Govedina: kg volovskega mesa od Din 7— do 12—, kravjega mesa 7— do 8—, vampov 6—, pljuč 6—, jeter 8—, ledvic 10—, loja Din 5— za kg.

Teletina: kg telečjega mesa od Din 10— do 14—, jeter 12—, pljuč Din 10— za kg.

Svinjina: kg prašičjega mesa od 14— do 18—, dinarjev, pljuč 10—, jeter 12—, glave 8—, slanina od 16— do 18—, suhe slanina od 18— do 22—, masti 19—, šunke 20—, prekajenega mesa od 16— do 20—, prekajenih parkljev 8—, prekajene glave 12—, jezika Din 18— za kg.

Konjsko meso: kg konjskega mesa 5— dinarjev.

Klobase: kg krakovskih Din 20—, debrecinskih 18—, hrenovk 20—, safalad 18—, posebnih 20—, tlačenk 16—, polsuhih kranjskih 26—, suhih kranjskih 30—, braunšviških 10—, salami Din 50— do Din 60— za kg.

Perutnina: eden piščanec od Din 12— do Din 15—, kokoš ali petelin 20— do 25—, domači zajec od Din 5— do 15— za 1 kos.

Ribe: kg krapa od Din 10— do 12—, postrvi Din 50— za kg.

Mleko, maslo, jajca, sir: liter mleka 2— dinarja, kisle smetane 12—, kg surovega masla 24—, čajnega masla 28—, masla 22—, bohinskega sira 24— do 28—, trapistovskega sira 16— do 20—, sirčka 6— za kg, eno jajce Din 0'50.

Kruh: kg belega kruha Din 4—, polbelega kruha 3'50, črnega kruha 3—, ena mala žemlja Din 0'50.

Sadje: kg orehov Din 9—, luščenih orehov 36—, suhih češpelj 7'50 do 9'50, suhih hrušk 7— za kg, ena limona 0'75 dinarja.

Špecerijsko blago: kg kave Portoriko Din 80—, Santos 56—, Rio 48—, pražene kave 56— do 98—, čaja 76— do 100—, kristal belega sladkorja 14—, sladkorja v kockah 16—, medu 18— do 20—, kavne primesi 18—, riža 4'50 do 11— za kg, liter namiznega olja 14— do 16—, olivnega olja 17— do 30—, bučnega olja 17—, vinskega kisa 4'50, navadnega kisa 3—, petroleja 7—, špirita denat. 11— za liter, kg soli 2'75, popra 38— do 40—, paprike 36—, sladke paprike 40—, testenin 7— do 10—, mila 12—, karbida 7—, sveč 17—, kvasa 28— do 30—, marmelade 7— do 28—, sode za pranje Din 2— za kg.

Mlevski izdelki (na drobno): kg moke št. 00 Din 2'70, št. 0 2'70, št. 2 2'50, št. 4 2'45, št. 5 2'35, št. 6 2'10, ržene enotne moke 2'25, pšeničnega zdroba 3'25, koruznega zdroba 2—, pšeničnih otrobov 1'25, koruzne moke 1'50, ajdove moke 4—, kaše 3'50, ješprenja 3—, ovsnega riža Din 5'60 za kg.

Žito: q pšenice Din 140—, rži 130—, ječmena 130—, ovs 125—, prosa 150—, koruze 120—, ajde 180—, fižola 275— do 450—, graha 1200—, leče Din 1200—.

Kurivo: q premoga, črni trboveljski Din 36— do Din 42—, zabukovski 42—, rjavi 22— do 24—, kub. meter trdih drv 75—, 100 kg trdih drv 24—, kub. meter mehkih drv 50—, 100 kg mehkih drv 20— dinarjev.

Krma: q sladkega sena Din 40—, polsladkega sena 35—, kislega sena 30—, slame 30—, prešana stane več Din 5—.

Zelenjava: kg glavate solate Din 6— do 8—, krožnik zgodne drobne solate 1—, kg radiča 16—, kislega zelja 4—, ohrovt 12—, karfiola 8— do 10—, špargljev 12—, krožnik špinache Din 1'50.

Program ljubljanske radio postaje

Sreda, dne 9. maja: 12.15: Lepa si, pomlad zelena (reproduciran koncert pomladanskih pesmic) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, operetni venčki — 18.00: Komorna glasba, radijski kvintet — 18.30: O verstvih (Fran Tersegav) — 19.00: Radijski orkester — 19.30: Literarna ura: Protestantski pisec (dr. M. Rupel) — 20.00: Prenos iz ljubljanske opere, v odmoru: Čas in poročila.

Četrtek, dne 10. maja: 8.15: Poročila — 8.30: Telovadba (Pustišek Ivko) — 9.00: Orgelski koncert (Arnič Blaž) — 9.30: Versko predavanje (ravnatelj Jagodič) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11.00: Slovenske narodne s spremljevanjem radijskega orkestra; pojo: ga. Ramšakova, Mišičeva, gg. Gostič in Janko — 12.00: Čas, reproduciran instrumentalni solistični koncert — 16.00: O napravah za preprečevanje trčenja vlakov (Filip Ogrič) — 16.30: Radijski orkester, vmes plošče in harmonika solo — 19.30: Prenos opere »Dalibor« iz Prage, v odmoru: Čas in poročila.

Petek, dne 11. maja: 11.00: Šolska ura: Proslava materinskega dne — 12.15: Koncert reproduciranih jugoslovanskih pesmi — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, reproduciran koncert godbe na pihala — 18.00: Radijski orkester — 18.30: Izleti na nedeljo (Vladimir Petrič) — 19.00: Francoščina (prof. Prezeli) — 19.30: Milčinski, prijatelj velikih in malih otrok (Ciril Hočevar) — 20.00: Prenos z Zagreba — 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

Sobota, dne 12. maja: 12.15: Valčki in polke v reproducirani glasbi — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, reproducirana češka glasba — 18.00: Doberdob, slovenski grob (reproducirane narodne-junaške-vojaške) — 18.30: Judenburg 1918 (Davorin Ravljen) — 19.00: Volaričeva ura (Franc Venturini) — 19.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug) — 20.00: Prenos iz Prage: Proslava 50 letnice Smetanove smrti, v odmoru: Čas in poročila.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Torek, dne 8. maja: Gospoda Glembajevi. Izven. Izredno znižane cene od 5 do 14 Din.

Sreda, dne 9. maja: Pravica do greha. Izven. Izredno znižane cene od 5 do 14 Din.

Četrtek, dne 10. maja: Praznik cvetočih češenj. Izredno znižane cene od 5 do 14 Din. Izven.

Opera, začetek ob 20.

Torek, dne 8. maja: Poljska kri. — Red Četrtek.

Sreda, dne 9. maja: Carmen. Red Sreda. Četrtek, dne 10. maja: Ples v Savoyu. Na korist Udruženja gledaliških igralcev. Znižane cene.

SLAMIČEVA PODRUŽNICA ODPRTA!

delikatesna in špecerijska

v Parkhotelu na Bledu

VELIKA IZBIRA! CENE
UGODNE! ZA TRGOVCE IN
GOSTILNICE! ZNATEN POPUST!

Parketne deščice, trstje za strop,
asfaltno strešno lepenko, bitumenjuto za
izolacijo, bitumen, lesni cement,
karbolinej, strešni lak

in razna izolacijska sredstva proti vlagi dobite najceneje pri tvrdki

JOS. PUH, Ljubljana

Gradaška ulica 22
Telefon štev. 25-13

Trgovski list!
Naročajo